

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2022 ජූලි

යෝජිත උත්තර

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය (FAR)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540 , පූජ්‍ය මූරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2022 ජූලි

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය

යෝජිත පිළිතුරු

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න 4
(මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමුවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

පරිච්ඡේදය 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණ ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක රාමුව

(a)

- (1) කොටස් විකිණීමට
- (2) කොටස් මිලදී ගැනීමට
- (3) සමාගමට ණය ලබා දීම
- (4) සමාගමේ රැකියා සුරක්ෂිතභාවය තිබේද යන්න සහතික කිරීම
- (5) ව්‍යාපාරයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම තීරණය කිරීම
- (6) ව්‍යාපාරයේ කාර්ය සාධනය හඳුනා ගැනීමට
- (7) ණය පදනම මත භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම
- (8) සමාගමෙන් භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීමට

(ලකුණු 02)

(b)

සම්පූර්ණත්වය යනු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් තොරතුරු වල කිසිදු ගනුදෙනුවක් බැහැර නොවී තිබිය යුතු බවයි. නැතහොත්, සම්පූර්ණත්වයේ ගුණාත්මක භාවය අනුව මූල්‍ය තොරතුරු අතපසුවීම් සහ වැරදි ප්‍රකාශ වලින් තොර විය යුතුය.

සංසන්දනාත්මකභාවය යනු පෙර කාලපරිච්ඡේද සමඟ, කර්මාන්තය සමඟ හා තරඟකරුවන් සමඟ සංසන්දනය කිරීමට හැකිවන අයුරින් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත හා ප්‍රතිපත්ති කාලපරිච්ඡේදයන් පුරාවට අඛණ්ඩව යොදා ගැනීමයි.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

පරිච්ඡේදය 2 කොටස II - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවල නියාමන අවශ්‍යතා සහ යෙදීමේ සහ අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතා

(a) ක්ෂය ක්‍රමය හීන වන ශේෂ ක්‍රමය සිට සරල මාර්ග ක්‍රමය දක්වා වෙනස් කිරීම

ක්ෂය ක්‍රමය ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවකි. ක්ෂය ක්‍රමය වෙනස් කිරීම ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු වෙනස් කිරීමකි. එබැවින් එම ඇස්තමේන්තු වෙනස අතිත වර්ෂයන් හැර ප්‍රවර්තන වර්ෂයට හා අනාගත වර්ෂයන්ට බලපාන අයුරින් ගැලපිය යුතුය.

(b) ගොඩනැගිල්ලේ ණය ගැනුම් පිරිවැය

කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුව වත්කම්වල ණය ගැනීමේ පිරිවැය ප්‍රාග්ධනීකරණය කළ නොහැක. එබැවින්, ඒවා මූල්‍ය වියදමක් ලෙස ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශනය තුළ හඳුනාගත යුතුය.

(c) තොග තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමය "ප්‍රථම ලැබීම ප්‍රථම නිකුත් කිරීම" ක්‍රමයෙහි සිට "හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමය" දක්වා වෙනස් වීම

තොග තක්සේරු කිරීමේ සූත්‍රය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියකි. එබැවින්, ප්‍රථම ලැබීම ප්‍රථම නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමයෙහි සිට හරිත සාමාන්‍ය ක්‍රමය දක්වා වෙනස් වීම ගිණුම් ප්‍රතිපත්තියේ වෙනසක් වේ. එය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියේ ස්වේච්ඡා වෙනසක් බැවින්, එම වෙනස අභිනානුයෝගීව ගළපනු ලැබේ. ආයතනය ආරම්භයේ සිටම තොගය තක්සේරු කිරීම සඳහා බර තැබූ සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමය යොදාගත් බව පිළිබිඹු වන පරිදි ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තා සඳහා ගැලපීම් සිදු කළ යුතුය.

(ලකුණු 05)

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

පරිච්ඡේදය 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණ ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක රාමුව

(a) සංකලිත වාර්තා

සංවිධානයක උපාය මාර්ග, පාලනය, කාර්ය සාධනය සහ එහි බාහිර පරිසරයේ සන්දර්භය තුළ පවතින අපේක්ෂාවන් කෙටි, මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීන වටිනාකමක් නිර්මාණය කිරීමට හේතු වන ආකාරය පිළිබඳ සංකල්පිත සන්නිවේදනයක් ලෙස සංකලිත වාර්තා අර්ථ දැක්විය හැක.

සාම්ප්‍රදායික මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙන් ඔබ්බට ගොස් තීරණ ගන්නන් වෙත ඒකාබද්ධ චින්තනය තුළින් මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන දායකත්වය සහ සම්පූර්ණ වටිනාකම් උත්පාදන ක්‍රියාවලිය සංකලිත වාර්තාවක් මගින් නිරූපණය කෙරේ.

(ලකුණු 02)

(b) සංකලිත වාර්තාවක අන්තර්ගතය

පහත ඒවායින් තුනක් පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- 1 ව්‍යාපාර ආකෘතිය
- 2 ආයතනික දළ විශ්ලේෂණය සහ බාහිර පරිසරය
- 3 කාර්ය සාධනය (ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය)
- 4 ඇල්මැති පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සබඳතාවය
- 5 උපාය මාර්ග සහ සම්පත් වෙන් කිරීම
- 6 පාලනය
- 7 අවදානම් සහ අවස්ථා

- 8 පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම
- 9 ඉදිරි දැක්ම

(ලකුණු 03)
(මුළු ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර :

පරිච්ඡේදය 2 කොටස II - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවල නියාමන අවශ්‍යතා සහ යෙදීමේ සහ අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතා

(a) නිශ්චිත ව්‍යාපාරික ව්‍යවසායන්

- 1 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත යටතේ බලපත්‍රලාභී සමාගම්.
- 2 රක්ෂණ ව්‍යාපාර කරගෙන යාමට 1962 අංක 25 දරන රක්ෂණ පාලන පනත යටතේ බලයලත් සමාගම්.
- 3 කල්බදු ව්‍යාපාර කරගෙන යන සමාගම්.
- 4 සාධකකරණ සමාගම්.
- 5 1988 අංක 78 දරන මූල්‍ය සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි සමාගම්.
- 6 ඒකක භාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1987 අංක 36 දරන සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභා පනත යටතේ බලපත්‍ර ලත් සමාගම්.
- 7 අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම්.
- 8 1987 අංක 36 දරන සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභා පනත යටතේ කොටස් තැරැව්කරුවන් හෝ කොටස් වෙළෙඳුන් ලෙස ව්‍යාපාර කරගෙන යාමට බලපත්‍රලාභී සමාගම්.
- 9 කොටස් හුවමාරු පවත්වාගෙන යාම සඳහා 1987 අංක 36 දරන සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභා පනත යටතේ බලපත්‍රලාභී සමාගම්.
- 10 1987 අංක 36 දරන සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභා පනත යටතේ බලපත්‍රලාභී කොටස් හුවමාරුවක ලැයිස්තුගත කර ඇති සමාගම්.
- 11 වෙනත් සමාගම්
 - රුපියල් මිලියන 500 ඉක්මවන පිරිවැටුමක් ඇති;
 - පෙර මූල්‍ය වර්ෂය අවසානයේ රුපියල් මිලියන 100 ඉක්මවන කොටස් ප්‍රාග්ධනයක් හිමි;
 - පෙර මුදල් වර්ෂය අවසානයේ රුපියල් මිලියන 300 ඉක්ම වූ දළ වත්කම් හිමි;
 - පෙර වසර අවසානයේ රුපියල් මිලියන 100 ඉක්මවන බැංකු සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන වෙත වගකීම් ඇති;
 - සේවකයන් 1000කට වැඩි කාර්ය මණ්ඩලයක් සහිත.
- 12 භාණ්ඩ විකිණීමේ හෝ සේවා සැපයීමේ යෙදී සිටින රාජ්‍ය සංස්ථා.
- 13 ඉහත ඕනෑම කාණ්ඩයකට අයත් වන සමාගම් සමූහයක්. මෙහිදී, "සමාගම් සමූහයක්" යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතේ 147 වගන්තිය යටතේ ඒකාබද්ධ ගිණුම් හිමි සමාගමක් සහ එහි අනුබද්ධිත සමාගම් යන්නයි.

(ලකුණු 03)

(b) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ සහ විගණන ප්‍රමිති අධීක්ෂණ මණ්ඩලයේ බලතල.

- 1 නිශ්චිත වූ ව්‍යාපාර ව්‍යවසායන් වලින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පිටපත් ලබා ගැනීම.
- 2 නිශ්චිත කාල සීමාවක් තුළ තොරතුරු සැපයීමට ඉල්ලීම් කිරීම.
- 3 ඕනෑම අධ්‍යක්ෂකවරයෙකු, නිලධාරියෙකු හෝ විගණකවරයෙකු පරීක්ෂණය කිරීම, ප්‍රශ්න කිරීම, විමර්ශනය කිරීම සහ විභාග කිරීම.

(ලකුණු 02)
(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර :

පරිච්ඡේදය 03 -(2 කොටස) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

මානෙල් පුද්ගලික සමාගම
2022 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

රු.000

(Rs.'000)

<u>මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය	W1		45
<u>ගැලපුම්</u>			
පොළිය	W2	350	
පාරිතෝෂිකය	W3	600	
යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීම මත ලාභය	W4	(900)	
ක්ෂය වීම්	W4	1,100	1,150
කාරක ප්‍රාග්ධනය සංවලනයට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය			1,195
(-)ගෙවූ පාරිතෝෂිකය	W3	(100)	
(-)ගෙවූ ආදායම් බදු		(85)	(185)
කාරක ප්‍රාග්ධන සංවලනයන්			
තොගයේ අඩු වීම		1,240	
වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ වල අඩු වීම		950	
වෙළඳ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ වල අඩු වීම		(750)	1,440
මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය			2,450
<u>ආයෝජන කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
යන්ත්‍ර ඉවත් කිරීමෙන් ලද මුදල	W4	1,500	
යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම්	W4	(2,300)	
			(800)
<u>මූල්‍ය කටයුතුවලින් ජනනය වූ මුදල් ප්‍රවාහය</u>			
ලබාගත් බැංකු ණය	W6	900	
ගෙවූ ණය පොලී	W2	(320)	
බැංකු ණය ගෙවීම්	W6	(690)	
මූල්‍ය කටයුතුවලින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය			(110)
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ වල ශුද්ධ වෙනස්වීම			1,540
ආරම්භක මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ			860
අවසාන මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ			2,400

W1 - බදු පෙර ලාභය

රඳවාගත් ඉපැයුම්

බදු වියදම	145	ශේෂය ඉ/ගෙ	2,790
ශේෂය ප/ගෙ	2,690	බදු පෙර ලාභය	45
	<u>2,835</u>		<u>2,835</u>

W2 - පොලී වියදම

පොලී වියදම් ගිණුම හර 350
ගෙවිය යුතු පොලී වියදම් ගිණුම බැර 350

පොලී වියදම් ගිණුම

මුදල්	320	ශේෂය ඉ/ගෙ	120
ශේෂය ප/ගෙ	150	පොලී වියදම	350
	<u>470</u>		<u>470</u>

W3 - පාරිතෝෂික වියදම්

පාරිතෝෂික වියදම් ගිණුම හර 600
පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් බැර 600

පාරිතෝෂික වෙන් කිරීම්

මුදල්	100	ශේෂය ඉ/ගෙ	1,250
ශේෂය ප/ගෙ	1,750	පාරිතෝෂික වියදම්	600
	<u>1,850</u>		<u>1,850</u>

W4 - යන්ත්‍ර අත්පත් කර ගැනීම්, ඉවත් කිරීම් හා ඉවත් කිරීමේ ලාභ

ඉවත් කිරීමේ ගිණුම

යන්ත්‍ර	1,100	සමුච්චිත ක්ෂය	500
ලා/ලා	900	මුදල්	1,500
	<u>2,000</u>		<u>2,000</u>

දේපල පිරිසක හා උපකරණ

ශේෂය ඉ/ගෙ	6,000	ඉවත් කිරීමේ ලාභ/පාඩු	1,100
මුදල්	2,300	ශේෂය ප/ගෙ	7,200
	<u>8,300</u>		<u>8,300</u>

සමුච්චිත ක්ෂය

ඉවත් කිරීමේ ලාභ/පාඩු	500	ශේෂය ඉ/ගෙ	3,500
ශේෂය ප/ගෙ	4,100	ක්ෂය	1,100
	<u>4,600</u>		<u>4,600</u>

W5 - ගෙවූ බදු

බදු වියදම් ගිණුම (රඳවාගත් ඉපයුම්) හර 145

ගෙවිය යුතු බදු ගිණුම බැර 145

ගෙවිය යුතු බදු

මුදල්	85	ශේෂය ඉ/ගෙ	150
ශේෂය ප/ගෙ	210	බදු වියදම්	145
	<u>295</u>		<u>295</u>

W6 - බැංකු ණය ලබා ගැනීම් හා ආපසු ගෙවීම්.

මුදල් ගිණුම හර 900

බැංකු ණය ගිණුම බැර 900

බැංකු ණය (දිගු කාලීන හා කෙටි කාලීන)

මුදල්	690	ශේෂය ඉ/ගෙ	2,200
ශේෂය ප/ගෙ	2,410	මුදල්	900
	<u>3,100</u>		<u>3,100</u>

(මුළු ලකුණු 10)

හයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

(A)

(a)

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත යෙදීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

මූල්‍ය උපකරණයක් යනු එක් ආයතනයක මූල්‍ය වත්කමක් සහ වෙනත් ආයතනයක මූල්‍ය වගකීම් හෝ හිමිකම් උපකරණයක් ඇති කරන ඕනෑම ගිවිසුමකි.

(ලකුණු 02)

(b)

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත යෙදීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

- 1) වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු දෑ
- 2) බැංකු ණය
- 3) බැංකු අයිරාව
- 4) විකුණුම් අත්තිකාරම්
- 5) පෙරගෙවුම්
- 6) ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු
- 7) ලැබිය යුතු වන්දි මුදල්
- 8) ආයතනික බැඳුම්කර
- 9) ණයකර
- 10) නිදහස් කළ හැකි වරණීය කොටස් වල ආයෝජනය (ණය ස්වභාවය)

(ලකුණු 03)

(B)

ප්‍රාග්ධනික කලසුතු මුළු ණය ගැනුම් පිරිවැය	=	මුළු ණය ගැනුම් පිරිවැය	-	ආයෝජන ආදායම්		
	=	ව්‍යාපෘති ණය	+	කාලීන ණය		
	=	මිලියන 40 x 10% x 9/12	+	මිලියන 10 x 9% x 9/12	-	මිලියන 0.5
	=	මිලියන 3	+	මිලියන 0.675	-	මිලියන 0.5
	=	මිලියන 3.675	-	මිලියන 0.5		
	=	<u>රුපියල් මිලියන 3.175</u>				

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

පරිච්ඡේදය 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවධානයකින් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත යෙදීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවධානයකින්

(a)

අයහාරය හඳුනා ගැනීම

ලැප්ටොප් විකුණුම් ආදායම

පාරිභෝගිකයා ලැප්ටොප් පරිගණකය පිළිගන්නා අවස්ථාවේදී ලැප්ටොප් විකිණීම හඳුනා ගත යුතුය.

වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	හර	89,552
ලැප්ටොප් විකුණුම් ආදායම් බැර	බැර	89,552

අන්තර්ජාල පහසුකම් ආදායම

අන්තර්ජාල පහසුකම් වලින් ලැබෙන ආදායම සේවාව ලබා ගන්නා විට සහ මාසිකව හඳුනා ගත යුතුය.

මාසික ආදායම 6,265 (150,448/24)

වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	හර	6,269
අන්තර්ජාල පහසුකම් ආදායම බැර	බැර	6,269

ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලද මුදල

පාරිභෝගිකයාගෙන් ලැබුණු මුදල් පාරිභෝගිකයාගෙන් ලැබිය යුතු මුදලට ගැලපිය යුතුය.

මුදල්	හර	10,000
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	බැර	10,000

පෙර වැඩ

අන්තර්ජාල පහසුකම් හා ලැප්ටොප් විකුණුම්

ලබාදුන් වට්ටම ගණනය කිරීම.

ගිවිසුම් කාලය වසර 2
 එකග වූ මුදල අගය $10,000 \times 24$ **240,000**

ස්වාධීන අගය
 ලැප්ටොප් 100,000
 අන්තර්ජාල පහසුකම් $7,000 \times 24$ 168,000
 මුළු ස්වාධීන අගය **268,000**

නිෂ්පාදන දෙකම ලබා ගන්නේ නම් වට්ටම 28,000 (268,000 – 240,000)

වට්ටම නිෂ්පාදිත දෙක අතර බෙදාහැරීම

නිෂ්පාදිතය	ස්වාධීන මිල	ගනුදෙනු වූ මිල
ලැප්ටොප්	100,000	89,552 (100,000/268,000 × 240,000)
අන්තර්ජාල පහසුකම්	168,000 (7,000 × 24)	150,448 (168,000/268,000 × 240,000)
එකතුව	268,000	240,000

(ලකුණු 06)

(b)

පරිච්ඡේදය 02 (1 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත යෙදීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(1) පෙර භාවිතා කළ යන්ත්‍ර සඳහා භානිකරණය හඳුනා නොගැනීම

LKAS 08- ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තු සහ වැරදි ප්‍රමිතයට අනුව , ගිණුම්කරණ වැරදි යනු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී සහ ඉදිරිපත් කිරීමේදී සාධාරණ ලෙස සලකා බැලිය හැකි තොරතුරු භාවිතයට අපොහොසත් වීම හෝ අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම හේතුවෙන් පැන නගින සාවද්‍ය ප්‍රකාශ මග හැරීමකි.

නව යන්ත්‍රය ස්ථාපනය කිරීමත් සමඟ පෙර යන්ත්‍රය උභය උපයෝජනය වී ඇති බැවින්, LKAS 36 වත්කම් භානිකරණ ප්‍රමිතය අනුව පැහැදිලි භානිකරණ ඇඟවීමක් හඳුනාගත හැකිය. භානිය රුපියල් මිලියන 7.5 ක් ලෙස ගණනය කර ඇත. භානිකරණය නොගැලපීම ගිණුම්කරණ දෝෂයක් ලෙස සැලකේ. එබැවින් සමාගමේ ලාභය රුපියල් මිලියන 7.5 කින් අඩු වේ.

(2) මෝටර් රථයේ ක්ෂය වීම සඳහා ගිණුම් නොතැබීම.

LKAS (16) දේපල පිරිසත සහ උපකරණ ප්‍රමිතයට අනුව, දේපලක්, පිරිසතයක් හෝ උපකරණයක් භාවිතා කිරීම සඳහා වත්කම පවතින විට ක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතුය. එබැවින්, නව යන්ත්‍රය භාවිතයට ගෙන ඇති විට, ක්ෂය ගණනය කළ යුතුය. ක්ෂයවීම් හඳුනා නොගැනීම ගිණුම්කරණ දෝෂයකි.

LKAS 08 ට අනුව, දෝෂය ඇල්මැනි පාර්ශවයන්ට ප්‍රමාණාත්මක නම්, එය අතීතයට බලපාන අයුරින් ගැලපීම හෝ එසේ නැතහොත් වර්තමානයේ සිට අනාගතය කාල පරිච්ඡේදයන් දක්වා ගැලපීම සිදු කළ හැක. එමගින්, රුසිරු සමාගම විසින් සිදු කරන ලද වැරදි වල ඇති ප්‍රමාණාත්මකභාවය මත නිවැරදි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. රුපියල්. ඒ අනුව රු.750,000/- 2022 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අය කළ යුතුය.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර

පරිච්ඡේදය 03 (1 කොටස) - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a)

ජැක්සන් පොදු සමාගමේ
2022/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභාලාභ හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය

(රු.'000)

	සටහන්		
විකුණුම්			168,000
විකුණුම් පිරිවැය			<u>(104,400)</u>
දළ ලාභය			63,600
අනෙකුත් ආදායම්	01		3,050
වියදම්			
බෙදාහැරීමේ වියදම්		30,912	
පරිපාලන වියදම්		24,260	
අනෙකුත් වියදම්	02	375	
මූල්‍ය වියදම්	03	3,360	(58,907)
බදු පෙර ලාභය	04		7,743
ආදායම් බදු			(7,300)
බදු පසු ලාභය			443
අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්			
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ/අලාභ			5,000
මුළු විස්තීර්ණ ආදායම්			5,443

(ලකුණු 09)

(b)

ජැක්සන් පොදු සමාගමේ
2022/03/31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

(රු.'000)

වත්කම්	සටහන්		
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල පිරිසක හා උපකරණ	05	36,840	
භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම්		3,000	39,840
ජංගම වත්කම්			
තොගය	06	39,400	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	07	30,800	
කළින් කළ ගෙවීම්		9,000	
ස්ථාවර තැන්පතු		20,000	
ලැබිය යුතු පොලී		250	
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ	08	7,200	106,650
මුළු වත්කම්			146,490
හිමිකම් හා වගකීම්			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය හා සංචිත			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධන		100,000	
රඳවාගත් ඉපැයුම්		14,943	
ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත		5,000	119,943
මුළු හිමිකම			
ජංගම නොවන වගකීම්			
කල්බදු වගකීම්		1,669	1,669
ජංගම වගකීම්			
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ		17,900	
ගෙවිය යුතු බදු		5,500	
ගෙවිය යුතු වන්දි		375	
උපචිත වියදම්		400	
කල්බදු වගකීම්		703	24,878
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			146,490

(ලකුණු 09)

(c)

ජැක්සන් පොදු සමාගමේ
2022/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශය

විස්තරය	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	රඳවාගත් ඉපයුම්	ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත	එකතුව
2021/4/1 ට ශේෂය	100,000	14,500	-	114,500
ලාභය	-	443	-	443
ප්‍රත්‍යාගණන ලාභ	-	-	5,000	5,000
ලාභාංශ	-	-	5,000	5,000
2022/3/31 ට ශේෂය	100,000	14,943	5,000	119,943

(ලකුණු 02)

(d) ජැක්සන් පොදු සමාගමේ

සටහන් (රු.'000)

සටහන් 1 - අනෙකුත් ආදායම්

පොළී ආදායම් +250 (W8) 3,050
3,050

සටහන් 2 - අනෙකුත් වියදම්

වන්දි 375
375

සටහන් 3 - මූල්‍ය වියදම්

කල්බදු පොළී 360
 මූල්‍ය වියදම් 3,000
3,360

සටහන් 4 - බදු පෙර ලාභය

ක්ෂය 3,160
 විගණන ගාස්තු 400
 වන්දි 375
 තොග කපාහැරීම 1,600
 කල්බදු පොළී 360
5,895

සටහන් 05- දේපල පිරිසක හා උපකරණ සටහන

ජැක්සන් පොදු සමාගමේ
2022/03/31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
දේපල පිරිසක හා උපකරණ සටහන්

(රු.'000)

විස්තරය	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	යන්ත්‍ර	මොටර් වාහන	එකතුව
<u>පිරිවැය</u>					
ශේෂය 01/04/2021	20,000	18,000	14,000		52,000
ප්‍රත්‍යාගණනය	5,000				5,000
එකතු කිරීම්				4,000	4,000
ශේෂය 31/03/2022	<u>25,000</u>	<u>18,000</u>	<u>14,000</u>	<u>4,000</u>	<u>61,000</u>

ක්ෂය					
ශේෂය 01/04/2021	-	9,000	8,000		17,000
ක්ෂය		360	2,800	1,000	4,100
ශේෂය 31/03/2021	-	<u>9,360</u>	<u>10,800</u>	<u>1,000</u>	<u>21,160</u>
ධාරන අගය 31/03/2022					39,840

සටහන් 06- තොගය

තොගය	41,000
(-) තොගය ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය දක්වා කපා හැරීම	<u>(1,600)</u>
	<u>39,400</u>

සටහන් 07- වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ

වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	37,000
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ සඳහා වූ ප්‍රතිපාදන	<u>(6,200)</u>
	<u>30,800</u>

සටහන් 08- මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ

අතැති මුදල් හා බැංකු මුදල්	<u>7,200</u>
----------------------------	--------------

වියදම් ලේඛනය

	බෙදාහැරීමේ වියදම්	පරිපාලන වියදම්	වෙනත් වියදම්
ශේෂ පිරික්සුම අනුව ශේෂය	29,912	17,700	
මෝටර් රථ ක්ෂය	1,000		
ගොඩනැගිලි ක්ෂය		360	
යන්ත්‍ර ක්ෂය		2,800	
විගණන ගාස්තු		400	
රක්ෂණය		3,000	
වන්දි			375
	30,912	24,260	375

පෙර වැඩ

W1 - තොගය

තොගේ පිරිවැය	41,000
ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය	39,400
තොග කපා හැරීමේ	<u>1,600</u>

W2 - ඉඩම් ප්‍රත්‍යාගණනය

ප්‍රත්‍යාගණන අගය	25,000
ඉඩමේ පිරිවැය	20,000
ප්‍රත්‍යාගණනය අතිරික්තය	<u>5,000</u>

W3 - කල්බදු

3.1 භාවිත අයිතිය ඇති වත්කම්

වත්කම් හි සාධාරණ අගය	4,000
(-) සමුච්චිත ක්ෂය	(1,000)
ධාරණ අගය	<u>3,000</u>

ප්‍රයෝජනවත් ජීව කාලය අවසානයේ වත්කම් අයිතිය හිමිකරු වෙත පැවරෙන බව සලකා ක්ෂය කර ඇත

3.2 කල්බදු වගකීම

වත්කම් හි සාධාරණ අගය	4,000
(-) මූලික ගෙවීම	(1,000)
ආරම්භක කල්බදු වගකීම	<u>3,000</u>
+ පොලිය $3,000 \times 12\%$	360
(-)කල්බදු වාරික	(988)
අවසන් කල්බදු වගකීම	<u>2,372</u>
ඉදිරි වර්ෂයේ ගෙවීම	988
(-)ඉදිරි වර්ෂයේ පොලිය $2,372 \times 12\%$	(285)
ජංගම කල්බදු වගකීම	<u>703</u>
ජංගම නොවන කල්බදු වගකීම	<u>1,669</u>

W4 - ක්ෂය

	ගොඩනැගිලි	යන්ත්‍ර
පිරිවැය	18,000	14,000
එලදායි ජීව කාලය	50	5
ක්ෂය	<u>360</u>	<u>2,800</u>

W5 - වියදම්

5.1 උපචිත විගණන වියදම් 400

5.2 රක්ෂණ වියදම්

කලින් ගෙවූ රක්ෂණ	12,000
ප්‍රවර්තන කාලච්චේදයට අයත් ප්‍රමාණය	3/12
රක්ෂණ වියදම්	<u>3,000</u>

W6 - බදු

6.1 බදු වියදම

ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ බදු වියදම		7,300
පෙර වර්ෂයේ අධි / ඌන බදු වෙන් කිරීම		
පෙර වර්ෂයේ බදු ගෙවීම	4,300	
පෙර වර්ෂයේ ගෙවිය යුතු බදු	(4,300)	-
		<u>7,300</u>

6.2 ගෙවිය යුතු බදු

ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ බදු වියදම		7,300
මුද්‍ර බදු ගෙවීම්	6,100	
(-) පෙර වර්ෂය සඳහා ගෙවූ බදු	(4,300)	
ප්‍රවර්තන වර්ෂය සඳහා ගෙවූ බදු		<u>(1,800)</u>
ගෙවිය යුතු බදු		<u>5,500</u>

W7 - ගෙවිය යුතු වන්දි

LKAS 10 වාර්තා කරන කාලච්ඡේදයෙන් පසු සිදුවීම් යන ප්‍රමිතයට අනුව ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල රුපියල් 375 000 වන අතර එය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපිය යුතු සිද්ධියකි.

W8 - ලැබිය යුතු පොලී ආදායම්

ස්ථාවර තැන්පතුව මත ලැබිය යුතු රු. 250 000 ක පොලී ආදායම වෙනත් ආදායමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු අතර එය ලැබිය යුතුව ඇත.

(ලකුණු 05)
(මුළු ලකුණු 25)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර:

පරිච්ඡේදය 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත හා තොරතුරු අර්ථ දැක්වීම

(a)

(i) දළ ලාභ අනුපාතය = $\frac{\text{දළ ලාභය}}{\text{විකුණුම්}}$ × 100
 = $\frac{26,600}{76,000}$ × 100 = 35%

(ii) ජංගම අනුපාතය = ජංගම වත්කම් : ජංගම වගකීම්
 = 75,200 : 52,200
 = 1.44 : 1

(iii) ණය එකතු කිරීමේ කාලය = $\frac{\text{සාමාන්‍ය ණයගැතියෝ}}{\text{ණයට විකුණුම්}}$ × 365
 = $\frac{(27,000 + 22,000)/2}{76,000}$ × 365
 = දින 118

$$\begin{aligned}
 \text{(iv) තොග රැඳවුම් කාලය} &= \frac{\text{සාමාන්‍ය තොගය}}{\text{විකුණුම් පිරිවැය}} \\
 &= \frac{(41,000 + 40,000)/2}{49,400} \times 365 \\
 &= \frac{40,500}{49,400} \times 365 \\
 &= \underline{\underline{\text{දින 299}}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(v) ණය පියවීමේ කාලය} &= \frac{\text{සාමාන්‍ය ණයහිමියෝ}}{\text{ණයට ගැනුම්}} \times 365 \\
 &= \frac{(35,700 + 27,000) / 2}{50,400} \times 365 \\
 &= \frac{31,350}{50,400} \times 365 \\
 &= \underline{\underline{\text{දින 227}}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(vi) කෝලන අනුපාතය} &= \frac{\text{ණය ප්‍රාග්ධනය}}{\text{හිමිකම ප්‍රාග්ධනය}} \times 100 \\
 &= \frac{18,000}{145,000} \times 100 \\
 &= \underline{\underline{12.4\%}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(vi) පොලී ආවරණ අනුපාතය} &= \frac{\text{බදු හා පොලී පෙර ලාභය}}{\text{පොලිය}} \\
 &= \frac{11,000}{2,600} \\
 &= \underline{\underline{\text{වාර 4.23}}}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{(vii) වත්කම් පිරිවැටුම් අනුපාතය} &= \frac{\text{මුද්‍ර විකුණුම්}}{\text{මුද්‍ර වත්කම්}} \\
 &= \frac{76,000}{215,200} \\
 &= \underline{\underline{\text{වාර 0.35}}}
 \end{aligned}$$

**පෙර වැඩ
W1 - ණයට ගැනුම්**

ආරම්භක තොගය	40,000
ගැනුම් (49,400 + 41,000 - 40,000)	<u>50,400</u>
	90,400
(-) අවසන් තොගය	<u>(41,000)</u>
විකුණුම් පිරිවැය	<u>49,400</u>

(ලකුණු 08)

(b)

එක් එක් අංශය සඳහා පහත වැඩිදියුණු කිරීමේ යෝජනා දෙකක් ප්‍රමාණවත් විය යුතුය.

i) දළ ලාභ අනුපාතය

- 1 ප්‍රවර්ධනය හරහා ආදායම වැඩිකර ගැනීම
- 2 විකුණුම් දිරිගැන්වීම් හරහා ආදායම වැඩි කර ගැනීම
- 3 සන්නාමකරණය හරහා ආදායම වැඩි කර ගැනීම
- 4 මිල ගැලපීම් හරහා ආදායම වැඩි කර ගැනීම
- 5 නිෂ්පාදන මිශ්‍රය වෙනස් කිරීම හරහා ආදායම වැඩි කර ගැනීම
- 6 පිරිවැය පාලනය හරහා විකුණුම් පිරිවැය අඩු කිරීම
- 7 පද්ධති සහ ක්‍රියා පටිපාටි හරහා විකුණුම් පිරිවැය අඩු කිරීම
- 8 තාක්ෂණය භාවිතයෙන් විකුණුම් පිරිවැය අඩු කිරීම

ii) තොග රැඳවුම් කාලය

- 1 ප්‍රවර්ධනය, විකුණුම් දිරිගැන්වීම් හරහා විකුණුම් පරිමාව වැඩි කිරීම
- 2 සෙමින් සංවරණය වන සහ සංවරණය නොවන බඩු තොග ඉවත් කිරීම
- 3 ගබඩා කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම
- 4 අධික තොග රැස්කිරීම් මැඩපැවැත්වීම සඳහා ඉල්ලුම පුරෝකථනය කිරීම සහ සැපයුම් පද්ධති ඒකාබද්ධ කිරීම
- 5 නියමිත වේලාවට (just in time) වැනි තාක්ෂණික ක්‍රම සලකා බැලීම

(ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 12)

දසවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත පිළිතුර :

පරිච්ඡේදය 05 - ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a) කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

ගැනුම් ප්‍රතිෂ්ඨාව	50,000
පාලිත නොවන අයිතියෙහි සාධාරණ අගය	6,000
මුළු ආයෝජනය	56,000
(-) අත්පත් කරගත් දිනට අනුබද්ධ සමාගමේ වත්කම්වල සාධාරණ අගය	
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	(25,000)
රඳවාගත් ඉපයුම්	(7,000)
කීර්තිනාමය	24,000

(ලකුණු 03)

(b)

ඇස්ට්‍රෝ සමූහය
2022/3/31 න් අවසන් කාලපරිච්ඡේදය සඳහා
ඒකාබද්ධ ආදායම් ප්‍රකාශය

(රු.'000)

වත්කම්		
ජංගම නොවන වත්කම්		
දේපල පිරියත උපකරණ (34,600+11,250-5,000)		40,850
කීර්ති නාමය (24,000-300)		23,700
		64,550
ජංගම වත්කම්		
තොගය (12,300+15,000-875) (W3)	26,425	
වෙළඳ ණයගැතියෝ (30,200 + 10,900)	41,100	
මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ (2,750+1,550)	4,300	71,825
මුළු වත්කම්		136,375
හිමිකම් හා වගකීම්:		
හිමිකම්		
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	60,000	
රඳවාගත් ඉපයුම් (W1)	25,120	85,120
පාලිත නො. හිමිකම (W2)		5,405
ජංගම නොවන වගකීම්		
බැංකු ණය		16,000
ජංගම වගකීම්		
වෙළඳ ණයහිමි (20,350 + 5,140)	25,490	
බැංකු අයිරාව (3,700 + 660)	4,360	29,850
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්		136,375

W1 - රඳවාගත් ඉපැයුම්

රඳවාගත් ඉපැයුම්			
නොඉපයූ ලාභය (875 × 80%)	700	ඉ/ගෙ ශේෂය	27,800
කීර්තිනාමය	300	පෙර අත්පත් කර ගැනීමට ලාභ (9,900 - 7,000 × 80%)	2,320
ඉවත් කිරීම් මත ලාභය	4,000		
ප/ගෙ ශේෂය	25,120		
	<u>30,120</u>		<u>30,120</u>

W2 පාලිත නොවන පිරිවැය

පාලිත නොවන පිරිවැය			
නොඉපයූ ලාභ (875 × 20%)	7,175	ආයෝජන	6,000
ඉවත් කිරීම් මත ලාභය	1,000	පසු අත්පත් කරගැනීමේ ලාභ (2,900 × 20%)	580
ප/ගෙ ශේෂය	5,405		
	<u>6,580</u>		<u>6,580</u>

W3

නොඉපයූ ලාභය = 3,500 × 25% = 875

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 13)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)